

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

Кафедра педагогіки і психології

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
З КУРСУ «ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ
ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

РОЗРОБНИК: СТЕПАНЧЕНКО Н. І.

Тематика семінарських занять

Семінарське заняття 1.

Предмет педагогіки вищої школи. Розвиток вищої освіти в Україні та закордоном (2 год.).

Питання для самопідготовки

1. Поняття педагогіка вищої школи. Категорії педагогіки вищої школи.
2. Проблеми функціонування вищих навчальних закладів в Україні та за кордоном.
3. Методологічні концепції навчання та виховання в вищій школі.

Підготувати презентацію на обрану тему і представити на семінарському занятті.

Рекомендована література

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. – К.: Либідь, 1998. – 557 с.
2. Артемова Л.В. Історія педагогіки України. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Либідь, 2006. – 424с.
3. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи: Навчально-методичний посібник для викладачів, аспірантів, студентів магістратури. – К.: Кондор, 2008. – 272 с.
4. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
5. Зязюн І.А. Філософські проєкції освіти і освітніх технологій // Шлях освіти. – 1996. - №1. – с. 7-11.
6. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник. – К.: Знання, 2005. – 486 с. (Вища освіта ХХІ століття).
7. Сисоєва С.О., Поясок Т.Б. Психологія і педагогіка: Підручник для студентів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю традиційної та дистанційної форм навчання. – К.: Міленіум, 2005. – с. 217-290.
8. Туркот Т.И. Педагогика: краткое изложение в опорных конспектах: Учебное пособие для студентов педагогического университета. – Кишинэу, 1999. – 108 с.

9. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи. Навчальний посібник. – Київ: Академвидав, 2006. – 352 с.

Семінарське заняття 2.

Сучасні педагогічні технології та їх застосування у ВШ (4 год.).

Питання для самопідготовки

1. Традиційні методи навчання у ВШ.
2. Сутність інтерактивних методів навчання (синектика, порт- фоліо, метод проектів, рольових ігор тощо).
3. Спілкування та вміння розв'язувати конфлікти.
4. Продумайте конфліктні ситуації у ВШ і змодельуйте шляхи та стилі їх вирішення.

Рекомендована література:

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. – К.: Либідь, 1998. – 557 с.
2. Безпалько В. П. Складові педагогічної технології / В. П. Безпалько. - М., 1989. - 192 с.
3. Нісімчук А. С, Падалка О. С, Шпак О. Т. Сучасні педагогічні технології навчальний посібник / А. С Нісімчук, О. С Падалка, О. Т. Шпак. - К. : Видавничий центр "Просвіта", 2000. - 368 с.
4. Професійна освіта : словник : навч.посіб. / Уклад. С. У. Гончаренко та ін.; За ред. Н. Г. Ничкало. - К.: Вища освіта, 2000. - 380 с.
5. Селевко Г. К. Энциклопедия образательных технологий : в 2 т. / Г. К. Селевко. - М.: НИИ школьных технологий, 2006. -Т. 1.-2006. – 816 с.

Семінарське заняття 3.

Головні форми організації навчання студентів у вищій школі (2 год.).

Питання для самопідготовки

1. Лекція як основна форма організації навчання у вищому навчальному закладі. переваги. Переваги і недоліки лекції, особливості організації, види, вимоги до лекції, загальна структура, прийоми і засоби навчання.
2. Основні аспекти організації та проведення практичних і семінарських занять.
3. Самостійна робота студентів як провідна форма організації навчання.
4. Описати зміст самостійної роботи студентів у процесі оволодіння навчальною дисципліною (на вибір) відповідно до її виду й теми. (Вимоги: визначте теми, зміст, форми організації самостійної роботи студентів у певній системі відповідно до мети навчальної дисципліни).

Рекомендована література:

1. Андреева Г. М. Социальная психология. – М. : Аспект-пресс, 2000.
2. Будіянський М. Ф. Психологія особистості : учбово-методичний посібник. – Одеса : Астропринт, 1999. – 112 с.
3. Гомезо М. В., Домашенко И. А. Атлас по психологии. – М., 1986.
4. Гура О. І. Педагогіка вищої школи: Вступ до спеціальності : навч. посіб. / О. І. Гура. – К. : Центр навч. л-ри, 2005.
5. Євтух М. Б. Пріоритети професійної підготовки вчителя в системі університетської освіти / М. Б. Євтух // Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні 1992-2002 : зб. наук. пр. до 10-річчя АПН України. – Ч. 2 – Х. : ОВС, 2002.
6. Загальна психологія. За ред. Максименка С. Д. – 2 вид. – Вінниця : Нова книга, 2004.
7. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід : метод. посіб. / авт.-уклад. О. Пошетун, Л. Пироженко. – К. : А.П.Н., 2002.
8. Квинн Вирджиния. Прикладная психология. – Санкт-Петербург : Питер, 2000. – 560 с.
9. Майерс Д. Социальная психология. – Санкт-Петербург : Питер, 1999.

10. М'ясоїд П. А. Загальна психологія : навч. посібник / П. А. М'ясоїд – К. : Вища школа, 2000. – 479 с.
11. Немов Р. С. Общие основы психологии // Психология : В 3 кн. – М., 1995.
12. Основи психології. – 2 вид. / Під заг. ред. О. В. Кирийчука, В. А. Роменця. – К. : Либідь, 1996.
13. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова [та ін.] ; за ред. З. Н. Курлянд. – 2 вид. переробл. і допов. – К. : Знання, 2005.
14. Психология и психоанализ характера: Хрестоматия по психологии и типологии характеров. – Самара, 1998.
15. Теорія і методика професійної освіти : навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Т. Ю. Осипова, Р. С. Гурін [та ін.] ; за ред. З. Н. Курлянд. – К. : Знання, 2012.
16. Урбанович А. А. Психология управления : учебное пособие. – Мн. : Харвест, 2002. – 640 с.
17. Чернилевский Д. В. Дидактические технологии в высшей школе : учеб. пособие для вузов / Д. В. Чернилевский. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2002.
18. Шапарь В. Б. Практическая психология. Инструментарий / Серия «Учебники высшей школы». – Ростов-на-Дону : Феникс, 2004. – 768 с.
19. Ярошевский М. Г. История психологии. – М., 1985.

Семінарське заняття 4.

Майстерність професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи (4 год.).

Питання для самопідготовки

1. Майстерність педагогічної діяльності викладача вищої школи, головні складові (гуманістична спрямованість, професійні знання, педагогічні здібності й уміння, педагогічна техніка).
2. Поняття про педагогічний такт викладача, його складові та умови вияву.
3. Поняття про педагогічну етику та імідж викладача.

4. Визначити комплекс компетенцій студентів, яких вони набувають у процесі вивчення навчальної дисципліни (за вибором). Відповідно до мети, завдань конкретного курсу (за вибором), його специфіки виокремити й розкрити зміст загальних компетенцій, а саме: інструментальних, міжособистісних, системних, а також спеціальних компетенцій, які повинен формувати викладач у процесі навчання студентів (Вимоги: узгоджуйте зміст компетенцій із моделлю фахівця, якого готує факультет, конкретною спеціальністю, яку він повинен опанувати у процесі професійної підготовки; беріть до уваги специфіку конкретного курсу, його реальні можливості у формуванні професійних знань, умінь, властивостей тощо).

Рекомендована література:

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. – К.: Либідь. – 1998.
2. Бордовская Н.В., Реан А.А. Педагогика. Учебник для вузов. – СПб: Издательство «Питер». – 2000.
3. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003.
4. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник. – К.: Знання, 2005.
5. Максимюк С.П. Педагогіка: навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005. – с. 232-246.
6. Морозов А.В., Чернилевский Д.В. Креативная педагогика и психология: Учебное пособие. – М.: Академический проспект, 2004. -2-е изд., испр. и доп. – с.506-508.
7. Подласый И.П. Педагогика: Учеб. для студентов высших учебных заведений. – М.: Просвещение: ВЛАДОС, 1996.
8. Фридман Э.М. и др. Психолого-дидактический справочник преподавателя высшей школы. – М., 2000.
9. Щербань П.М. Прикладна педагогіка: Навч.-метод. посіб. – К.: Вища школа, 2002.

Семінарське заняття 5.

Основи психології ВШ. Методи наукових досліджень. Студентський період життя людини (4 год.).

Питання для самопідготовки

1. Психологія вищої школи, її предмет і завдання. Основні категорії психології вищої школи. Завдання психології вищої школи на сучасному етапі реформування вищої освіти в Україні.
2. Методи наукових досліджень.
3. Психосоціальний розвиток у період юності. Специфіка соціалізації у студентському віці. Криза ідентичності.

Рекомендована література:

1. Выготский Л.С. Педагогическая психология /Под ред. В.В. Давыдова. - М.: Педагогика, 1991. - 480 с.
2. Кабанова–Меллер Е.Н. Психология формирования знаний и навыков. - М. 1982.
3. Карандашев Ю.Н. Психология развития. Ч 1. Введение. - Минск, 1997.
4. Немов Р.С. Психология в трех книгах. Книга 2 Психология образования. 2-е издание. – М.: Просвещение, 1995
5. Педагогіка і психологія вищої школи: навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни / Державна податкова адміністрація України; Національна академія держ. податкової служби України / Л.М. Петренко (уклад.). — Ірпінь, 2007. — 78с.
6. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Підручник. – 2-е вид. - / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: К.: Каравела, 2008. – 352 с.
7. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: Навч. посібник для студ. вищих пед. навч. закл. – К.: Вища школа, 2004. – 336 с.

Семінарське заняття 6.

Когнітивна сфера особистості студента. Особливості властивостей особистості. Поняття колективу (2 год.).

Питання для самопідготовки

1. Поняття та структура когнітивної сфери особистості.
2. Поняття про мислення, його форми та різновиди.
3. Поняття про увагу, уяву та пам'ять.
4. Колектив, група, динаміка академічної групи та її структура.

Рекомендована література:

1. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка: основні положення. Навч. посібник. К., 2001.
2. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології та педагогіки: Посібник.К.,2003.